

Verkondiging bij de plechtige professie van Augustinus Aerssens op 5 september 2020

Wanneer je vroeger – en daarmee bedoel ik de tijd van vóór de smartphone en googlemaps, de tijd dus van vóór de geboorte van jou, Augustinus – (wanneer je vroeger) een lange wandeling wilde maken buiten de gemarkeerde routes om in een gebied dat jezelf niet goed kende, waren twee hulpmiddelen onontbeerlijk: een duidelijke kaart van het gebied en een kompas. Het kompas bestond uit een doorzichtige schijf waarin een wijzer altijd het noorden aanwees. Met deze navigatiemiddelen moest het je lukken om een bepaalde route te lopen en niet te verdwalen.

De Joden uit Bijbelse tijden en met name de Joden die woonden in de streek van het oostelijk Middellandse zeegebied, hadden ook een soort van kompas. Deze wees niet het noorden aan, maar deze wees de Joodse tempel in Jeruzalem aan. Bij belangrijke Joodse feesten ging men op pelgrimstocht naar de tempel. De pelgrimspsalmen verhalen hierover waaronder psalm 84. De tempel werd gezien als Gods woonplaats hier op aarde. Dichter bij God kon je niet komen. De psalm vertelt over de hunkering van de pelgrim om naar Gods huis op weg te gaan.

In onze eerste lezing hoorden we over de hunkering van Paulus naar Christus. Net als in de psalm horen we hier een passie, een gedrevenheid, een aantrekkingskracht die niet te negeren valt. Het waar naar toe is wat minder duidelijk. Het gaat hier niet om een fysieke plaats zoals de tempel voor de Joodse pelgrim en ook niet om een persoon van vlees en bloed. De Joden moesten na de vernietiging van de tempel een draai maken evenals de volgelingen van Jezus van Nazareth na diens dood. God was niet meer gelokaliseerd in de tempel. En Jezus was weliswaar gestorven, maar waar twee of drie mensen in zijn naam aanwezig zijn, is de verrezen Heer al in hun midden.

Zoals de wijzer van een kompas wordt toegetrokken naar het noorden, zo wordt Paulus getrokken naar Christus Jezus. En heel specifiek gaat het om een verlangen naar een eenwording met de verrezen Heer. Of zoals Thomas van Aquino dat zegt: het ultieme doel van de mens is om te leven in volmaakte gemeenschap met God.

Paulus neemt ons nadrukkelijk mee op zijn eigen spirituele tocht. En ook hier komt zijn bekeringsmoment toen hij onderweg was naar Damascus naar voren. Dit bepaalde zijn kijk op het leven. Er was een tijd van vóór de bekering wat hij ging beschouwen als verlies en een tijd van na de bekering wat hij ging beschouwen als winst. Hij liet zich voeden door de kracht van Jezus' opstanding en hij wist het lijden omwille van de Heer te verdragen omdat hij zich op deze manier verbonden kon voelen met het lijden dat de Heer zelf doorstaan had.

De lezing wordt afgesloten met de woorden van Paulus: 'ik storm af op het doel: de prijs van Gods heerlijke roeping.' Hiermee kan hij vergeten wat achter hem lag en hem hinderde. Wat de prijs precies inhoudt, vertelt Paulus hier niet. We kunnen echter denken aan de prijs van het heil dat deel zal zijn van allen die geloven. De prijs is in ieder geval verbonden aan het roepen van God.

Het is mijn persoonlijke overtuiging dat iedere mens door God geroepen wordt net zoals iedere wijzer van een kompas aangetrokken wordt door het noorden. Maar het is de vraag of iedere mens de roepstem van God kan of wil horen. En als je die roepstem hoort dan is het de vraag hoe je daarmee omgaat. Het is een spirituele tocht die voor iedereen uniek is.

Je kunt het vergelijken met een wandeling waarbij je een beginpunt hebt – de unieke persoon die je bent – en een kompas die je georiënteerd blijft houden op God die je roept. De route die je hebt te gaan, ontvouwt zich als het ware vanzelf. Als je volhoudt en je je toevertrouwt, kom je altijd goed terecht ook al ga je soms met kronkelwegen of neem je af en toe een dwaalweg.

Augustinus, jij bent zo je eigen weg gegaan. Zeker ook met een bekeringsmoment dat uitmondde in een toetreding tot de katholieke kerk op een leeftijd waarbij de meeste pubers de kerk links laten liggen. De weg heeft je geleid naar een roeping om wereldheer te worden voor het bisdom Groningen-Leeuwarden. Een weg die specifiek is geworden, radicaler ook, door te kiezen voor het religieuze leven. We hebben je leren kennen als een gepassioneerd dominicaan. Je hebt gewoond in de gemeenschappen van Zwolle, Cambridge, Fribourg en woont nu hier in Rotterdam en ondertussen heb je een geweldig internationaal netwerk opgebouwd. En je weet je geloof, je eigen intellectuele gaven, je passie voor de bijbel en de vragen vanuit de Orde op een volwassen manier met elkaar te verbinden. Bovendien heb je lef door bijvoorbeeld gehoor te geven aan een oproep van Timothy Radcliffe om onze broeders en zusters in Irak te bezoeken om hen een hart onder de riem te steken. Ook al is het dan wat naïef om te denken dat je daarna zo maar Israël in kunt reizen met een Iraaks stempel in je paspoort...

Je deelt echter een valkuil met Paulus door jezelf en anderen onder een hoge meetlat. Het maakt je leven er niet eenvoudiger op of lichtvoetiger door. Het evangelieverhaal van Johannes biedt echter uitkomst. Het 'hebt elkander lief' geeft richting aan hoe we met elkaar om zouden moeten gaan. De liefde van God aan ons zou paradigmatisch moeten zijn voor onze liefde naar elkaar. In die zin zijn we elkaars broeders en zusters en mogen we groeien aan elkaar.

Ik kom terug op mijn spirituele wandeling waarbij je je mag laten oriënteren op God die je roept en waarbij je de route gaande de weg ontdekt. Je leven zal zodoende goede vrucht dragen. In het evangelieverhaal staat hetzelfde aldus omschreven: 'Niet Gij hebt Mij uitgekozen, maar ik u en Ik heb u de taak gegeven op tocht te gaan en vruchten voort te brengen, die blijvend mogen zijn.'

Augustinus, jouw tocht heeft je er nu toe gebracht om plechtige professie af te leggen opdat je in deze bijzondere dominicaanse biotoop vruchten voort hebt gebracht en voort zult brengen die blijvend zijn.

Moge je zo bijdragen aan Gods heilsplan en het levensgeluk van anderen en jezelf!
Amen.

René Dinklo o.p.